

Кравченко А. С., Пашкевич К. Л., Герасименко О. Д.

Київський національний університет технологій та дизайну

**РОМАНТИЧНИЙ СТИЛЬ В ДИЗАЙНІ ОДЯГУ:
ЕВОЛЮЦІЯ ТА СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ**

Анотація. У статті досліджено еволюцію романтичного стилю в дизайні одягу та визначено особливості його сучасних інтерпретацій. Метою роботи є виявлення характерних рис, художніх засобів і тенденцій розвитку романтичного стилю в сучасній моді. Проаналізовано творчість провідних дизайнерів ХХ–ХХІ століть, розкрито вплив історичних і культурних чинників на формування романтичного стилю. Встановлено, що романтичний стиль зберігає свою актуальність завдяки здатності поєднувати емоційність, символізм і практичність у нових формах дизайнерського вираження.

Ключові слова: романтичний стиль, дизайн одягу, еволюція стилю, мода, модні тенденції.

Kravchenko A.S., Pashkevych K.L., Gerasymenko O.D.

Kyiv National University of Technologies and Design

**ROMANTIC STYLE IN CLOTHING DESIGN:
EVOLUTION AND MODERN TRENDS**

Abstract. The article examines the evolution of the romantic style in clothing design and identifies the features of its modern interpretations. The aim of the work is to identify the characteristic features, artistic means and trends in the development of the romantic style in modern fashion. The work of leading designers of the 20th and 21st centuries is analyzed, and the influence of historical and cultural factors on the formation of the romantic style is revealed. It is established that the romantic style retains its relevance due to the ability to combine emotionality, symbolism and practicality in new forms of design expression.

Keywords: romantic style, clothing design, evolution of style, fashion, fashion trends.

Вступ. Романтичний стиль залишається одним із найвиразніших і найстійкіших напрямів у моді та дизайні одягу, постійно трансформуючись під впливом соціальних, культурних і технологічних процесів. У сучасному світі, де останніми роками переважає мінімалізм, спостерігається нова хвиля зацікавленості більш емоційною та індивідуалізованою естетикою, що повертає в моду м'якість форм, декоративність і чуттєвість, що є ключовими характерними рисами романтичного стилю.

В умовах глобалізації, швидкого темпу життя та розвитку технологій посилюється потреба суспільства у гармонії, природності й теплоті. Саме тому дослідження еволюції романтичного стилю та його сучасних проявів у дизайні одягу набуває особливої актуальності. Вивчення цього стилю дозволяє не лише простежити історичні етапи його становлення, а й зрозуміти, як дизайнерські інтерпретації відображають соціальні настрої та цінності сучасної культури. Аналіз тенденцій розвитку романтичного стилю сприяє глибшому розумінню творчих процесів у дизайні й формує основу для створення власних колекцій, що поєднують естетику з практичністю.

Аналіз попередніх досліджень. У статті Л.В. Краснюк, О.М. Троян, К.М. Туржанської та Ю.С. Глушко систематизовано конструктивно-композиційні ознаки сучасного жіночого одягу романтичного напрямку [1]. Автори визначають м'які лінії, світлі пастельні кольори, напівпрозорі тканини та об'ємні декоративні акценти і багатошаровість як ключові засоби створення ніжного, романтичного образу. На основі

цього підходу було розроблено авторську колекцію «BLOOM», що підтверджує актуальність природних джерел натхнення для сучасного романтичного образу.

Подібну ідею продовжує дослідження L.V. Krasniuk, P.V. Hornyi та O.M. Troyan, присвячене колекції «The Presence of Silence», у якій дизайнери звертаються до природних мотивів як джерела натхнення для формування гармонійного жіночного образу [2]. На основі стилізації елементів дикої флори та польових сухоцвітів розроблено колекцію, що відображає єдність із природою, внутрішню гармонію й м'яку емоційність – риси, характерні для романтичного напрямку в сучасній моді.

Дослідження Vanya Stoykova, Julieta Ilieva та Zlatin Zlatev поглиблює тему природних мотивів, зосереджуючись на квіткових текстильних візерунках [3]. Автори проаналізували реакцію споживачів на різні види флористичних принтів, визначивши найпривабливіші композиційні рішення. Результати дослідження надали практичні рекомендації для дизайнерів щодо використання флористичних мотивів у створенні гармонійних і комерційно успішних колекцій одягу.

У роботі Qurratha Laila Fitri, Nofi Rahmanita та Mirda Aryadi, досліджено взаємодію між традицією та сучасністю через інтерпретацію жіночного романтичного стилю у поєднанні з етнічними індонезійськими тканинами [4]. Автори показали, як романтична естетика, а саме ніжність фактур, декоративність, ручна обробка та жіночні силуети, може гармонійно існувати у трьох різних сегментах: ready-to-wear, ready-to-wear deluxe та haute couture. Такий підхід підкреслює універсальність і гнучкість романтичного стилю, який успішно адаптується як до щоденного, так і до вишуканого одягу.

Схожий напрям представлено у роботі Jahnavi Rayalwar та E. Mokanaasri, які дослідили інтеграцію традиційної індійської техніки оздоблення «mirror work» у сучасну моду [5]. Автори проаналізували історичне значення цього виду декору, сучасні дизайнерські інтерпретації та використані матеріали. У роботі також відзначається, що подібні принципи проявляються у колекціях різних сегментів – від prêt-à-porter до більш ексклюзивних ліній. Результати підкреслили складність і креативність поєднання традиційних ремісничих технік із сучасними тенденціями, демонструючи естетичну цінність і гнучкість «mirror work» у контексті сучасного дизайну.

У свою чергу, Rosa Crepax та Morchen Liu розглядають емоційний аспект сучасної моди, визначаючи тенденцію «affective fashion trends», у межах якої головним стає не зовнішній вигляд, а почуття, які він викликає [6]. Дослідники наголошують, що мода дедалі більше стає засобом емоційного самовираження, що перегукується з філософією романтичного стилю у якому емоційність, чуттєвість та художня виразність є ключовими складовими образу.

Постановка завдання. Мета дослідження полягає у виявленні особливостей еволюції романтичного стилю в дизайні одягу, аналізі його художньо-образних рішень і визначенні сучасних тенденцій розвитку цього напрямку в моді.

Результати дослідження та їх обговорення. Свій початок епоха романтизму бере з образотворчого мистецтва та літератури на початку XIX століття, у яких закладені ключові риси цього стилю. Саме в живописі цього періоду можна простежити ті мотиви, що пізніше стали основою романтичної моди XX століття: м'яка й тепла кольорова гама, натхнення природою, підкреслена емоційність тощо.

Перші прояви романтизму в одязі базувалися на ідеї витонченості, природності та гармонії. Використання легких тканин, драпірувань, мережива, рюшів, флористичних мотивів та пастельних відтінків стало невід'ємними ознаками стилю, який підкреслював ніжність і водночас внутрішню силу жінки. Поступово ці риси стали основою для

подальших модних трансформацій, у яких романтичний стиль постійно переосмислювався відповідно до духу часу.

На початку XX століття романтичний стиль у моді зазнав значного впливу соціально-економічних і культурних змін, які формували нову естетику. Після Першої світової війни у моді виникло прагнення до гармонії між практичністю та красою.

Водночас художні напрями, як-от ар-деко та модерн, збагатили романтичну моду геометричними формами, багатством фактур, декоративністю та пластичністю силуетів. Це створило основу для оновленої романтичної естетики, де емоційність поєднувалася із сучасним мистецтвом та технологічністю.

Серед дизайнерів першої половини XX століття, які стали основоположниками романтичного напрямку в моді, особливе місце посідають Жанна Ланвен, Мадлен Віонне, Поль Пуаре, Ельза Скіапареллі та Крістобаль Баленсиага (рис. 1).



а) Сукня М. Віонне,
1930-ті рр. [13]



б) Ескіз сукні Ж. Ланвен La
Cavallini, 1925 р. [10]



в) Сукня К. Баленсиага,
1952 р. [12]

**Рис. 1. Сукні в романтичному стилі провідних дизайнерів
першої половини XX століття**

Жанна Ланвен у своїх роботах поєднувала жіночність, ніжність і ретро-естетику. Вона створила культовий стиль *robe de style* – сукню з вузьким ліфом і пишною спідницею, що нагадувала силуети XVIII століття (рис. 1б). Ж. Ланвен активно використовувала ручну вишивку, бісер, кристали, золоті нитки, а також драпірування, складки та багатошаровість, що надавали одягу об'єму і створювали динамічний, але водночас гармонійний образ.

Мадлен Віонне відома впровадженням косого крою, який дозволяв тканині природно спадати, підкреслюючи форму тіла без жорстких конструкцій. Її моделі нагадували античні туніки, створюючи гармонійне поєднання простоти та витонченості (рис. 1а). М. Віонне прагнула свободи руху й природності, що відображало зміну суспільних цінностей та бажання жінок відчувати себе комфортно в одязі, залишаючись при цьому елегантними.

Поль Пуаре зробив революцію у моді на початку XX століття, відмовившись від корсетів і запропонувавши натомість м'які, обтічні силуети. Його колекції часто надихалися екзотичними мотивами – він використовував розкішні тканини, яскраві кольори та вишукані декоративні елементи, які нагадували східні культури [14].

П. Пуаре прагнув створювати одяг, який не просто прикрашав, а й передавав настрій, атмосферу та емоції, що є характерним для романтизму.

Ельза Скіапареллі в 1930-х роках розвинула романтичну моду у фантазійному та сюрреалістичному напрямі. Її роботи вирізнялися сміливими кольорами, незвичними формами й декоративними деталями, такими як об'ємна вишивка, аплікації, металеві елементи та бісер, що часто утворювали квіткові чи абстрактні орнаменти. Співпрацюючи з художниками, зокрема Сальвадором Далі, вона втілювала ідею мистецького одягу, де романтична чуттєвість поєднувалася з креативністю [11].

Натомість творчість Крістобаля Баленсиага в 1950-х роках стала одним із найвищих проявів інтелектуального підходу до конструювання одягу: він зосередився на чистоті лінії, експериментах з формами, створенні нових пропорцій та майже архітектурному крої (рис. 1в). Він поєднував складні конструкції з елегантною простотою, створюючи образ жінки, у якій вишуканість і сила співіснували в гармонії. К. Баленсиага довів, що романтичний стиль може бути не лише декоративним, а й глибоко естетичним та елегантно витонченим.

Після середини XX століття романтичний стиль продовжив розвиватися, поступово адаптуючись до нових соціальних умов. У 1960–1970-х роках він частково трансформувався під впливом контркультурних рухів, зокрема хіпі, що принесли у моду природність, свободу самовираження й різноманітні аксесуари. Саме в цей період формується бохо-естетика, яка поєднувала етнічні мотиви, легкі тканини, квіткові орнаменти та багатошаровість – риси, тісно пов'язані з романтичним стилем.

У 1980-х роках романтичність переосмислюється через експресію та гламур, що підготувало підґрунтя для нової хвилі інтересу до чуттєвості та декоративності, яка розкрилася вже у моді 1990-х років. Саме тому романтичний стиль цього періоду набуває нових форм, поєднуючи чуттєвість із сучасністю й експресію з практичністю.

Будинок Dior у першій половині 1990-х років під керівництвом Жанфранко Ферре зберігав класичну елегантність і жіночність, поєднуючи традиційні романтичні силуети з розкішними тканинами та досконалим кроєм (рис. 2а). З приходом Джона Гальяно у 1996 році романтична естетика Dior набуває більш виразного та театралізованого вигляду. Його колекції вирізнялися драматизмом, мереживом, пишними формами, декоративними деталями – з'явився напрям *glam romantic*, у якому поєднувалися вишуканість і експресія.

Бренд Valentino у 1990-х роках продовжував розвивати естетику класичного романтизму, заснованого на стриманій розкоші, досконалому крої та гармонійній палітрі. Дизайнер активно використовував насичений червоний колір, що символізував пристрасть і силу, а ніжні пастельні тони, використання шовку, шифону, мережива та драпірувань підкреслювало витонченість образів.

Дует Dolce & Gabbana інтерпретував романтичність через призму італійської культури. Їхні колекції 1990-х поєднували сексуальність, емоційність і барокову розкіш, а корсетні сукні, квіткові принти, мереживо й шовкові тканини створювали чуттєвий жіночний образ (рис. 2б).

Модний дім Prada, під керівництвом Міучії Пради, запропонувала інший тип романтизму – поєднання класичної стриманості з несподіваними романтичними акцентами та елементами. У 1990-х роках бренд поєднував класичні лінії з експериментами у фактурі та кольорі. Легкі напівпрозорі тканини, делікатні квіткові принти, пастельні тони створювали відчуття витонченості (рис. 2в).

У модного дому Chanel під керівництвом Карла Лагерфельда зберігалась впізнавана естетика Коко Шанель: класичні лінії, стримані силуети та нейтральні кольори. Проте К. Лагерфельд, який очолив бренд у 1983 році, частково видозмінював

традиційні моделі, додаючи їм сучасних рис і романтичні акценти. У колекціях цього періоду з'являлися вечірні сукні з мереживом, розкішні тканини на кшталт шовку та тафти та вишукані аксесуари [19].

У колекціях Джорджіо Армані також простежувався спокійний, врівноважений романтизм. Його роботи вирізнялися переважно м'якими, плавними лініями, нейтральними відтінками та ретельно продуманими деталями. Д. Армані створював речі, які підходили і для ділових зустрічей, і для вечірніх виходів, зберігаючи при цьому естетику стриманої розкоші та дещо романтичний настрій (рис. 2г).



а) Christian Dior, 1993 [15]



б) Dolce & Gabbana, 1997 [16]



в) Prada, 1992 [17]



г) Giorgio Armani, 1995 [18]

Рис. 2. Прояви романтичного стилю в творчості відомих дизайнерів 1990-х років

Сучасна мода демонструє багатогранність романтичного стилю, який адаптується до темпів часу, зберігаючи при цьому свою емоційну глибину, естетичність і витонченість. У колекціях провідних дизайнерів haute couture SS2025 та prêt-à-porter SS2026 простежується прагнення поєднати історичну елегантність із новими сенсами – через фактуру матеріалів, гру форми та силуетів, прозорість, асиметрію та символічність образів.

Наприклад, дизайнер Елі Сааб у своїй колекції haute couture SS2025 традиційно розвиває тему жіночності й розкоші: легкі та прозорі матеріали, вишивка кристалами, флористичні аплікації, мереживо та мрійлива пастельна гама. Усе це формує вишукані, магічні, майже ефемерні образи (рис. 3а). У його колекції простежується гармонія між класичною елегантністю та природною грацією й урочистістю.

Більш експресивне трактування романтичного напрямку у своїй колекції haute couture SS2025 демонструє дизайнер Гаурав Гупта, який поєднує футуристичні лінії з пластикою тіла. Його моделі мають плавні хвилясті форми, схожі на рух води або подих вітру, гармонійне злиття повітряного текстилю з твердими матеріалами, що уособлюють поєднання ніжної вразливої чутливості та надмічної сили (рис. 3б).

Колекція Valentino Haute Couture SS2025 є особливим прикладом, як романтичний стиль може бути не лише естетикою ніжності, але й актом творчого переосмислення. Ця робота базується на контрасті між піднесеною красою та відчуттям запаморочення, про межу між величию й надмірністю, яку може викликати краса. Дизайнер інтерпретує цю грань через великі об'єми, пишні криноліни, нагромадження декоративних деталей, скульптурні силуети, динамічні лінії, багатошаровість, густі вишивки, рюші та мережива (рис. 3в).



а) Elie Saab, SS2025
[20]



б) Gaurav Gupta, SS2025
[21]



в) Valentino, SS2025
[22]

Рис. 3. Романтичний стиль в сучасній моді в сегменті Haute Couture



а) Jacquemus, SS2026
[23]



б) Carolina Herrera, SS2026
[24]



в) Giorgio Armani, SS2026
[25]

Рис. 4. Романтичний стиль в сучасній моді в сегменті prêt-à-porter

У сегменті prêt-à-porter романтичний стиль також отримує нові інтерпретації. Дизайнер бренду Jacquemus у своїй колекції SS2026 звертається до свого прованського коріння, поєднуючи автобіографічні мотиви з сучасним prêt-à-porter. Колекція відзначається натуральними тканинами з яких утворено складні геометричні об'єми: об'ємні спідниці, багатошарові силуети, драпірування та складки, а також мінімальним декором так як акцент робиться саме на пластику тканин та форму силуету (рис. 4а).

У колекції Carolina Herrera SS2026 романтичний стиль переосмислено через мадридську культуру та дух La Movida 80-х. Класична елегантність бренду поєднується з експресивністю – у пишних силуетах, драпіруваннях, флористичних мотивах і розкішних матеріалах, прикрашених ручною вишивкою та кристалами (рис. 4б). Присутність насичених відтінків червоного, золотого й бузкового підсилює жіночність і пристрасність образів, створюючи елегантні та одночасно сміливі образи.

Колекція Giorgio Armani SS2026 «Retorni» продовжує впізнаваний стиль бренду – елегантний, розслаблений і витончений. Бохо-елементи поєднуються з класикою Armani у вільних костюмах, туніках, шовкових топах і прозорих тканинах, створюючи відчуття невимушеної розкоші. М'яка палітра від перлинно-сірого до смарагдового, хакі та синяво-чорного та фінальні вечірні образи з фатином, пастками та кристалами підкреслюють природність та вишуканість (рис. 4в).

Проаналізувавши особливості розвитку романтичного стилю, його сучасні інтерпретації та дизайнерські підходи провідних брендів, можна зробити висновок, що цей напрям залишається надзвичайно актуальним і багатограним. На основі отриманих результатів було створено власну колекцію одягу в романтичному стилі, яка поєднує жіночність, витонченість та сучасну елегантність, відображаючи гармонію між традиціями і сучасними тенденціями моди.



Рис. 5. Колекція жіночого одягу в романтичному стилі
(автор Кравченко А., 2025 р.)

Висновок. Проведено дослідження еволюції романтичного стилю в моді – від його витоків у XIX столітті, коли він сформувався під впливом художнього романтизму, до його трансформацій у XX і XXI століттях. Проаналізовано ключові етапи розвитку стилю, його художні, композиційні та стилістичні особливості, а також сучасні інтерпретації у творчості відомих дизайнерів. Виявлено закономірності поєднання історичної спадщини з актуальними модними тенденціями, що дозволяє зберегти ідею чуттєвості, емоційності та індивідуальності, властиві романтичному напрямку. На основі проведеного аналізу створено власну колекцію одягу в романтичному стилі.

Список використаної літератури

1. Краснюк Л. В., Троян О. М., Туржанська К. М., Глушко Ю. С. Дизайн-проекування авторської колекції одягу в романтичному стилі. *Art and design*. 2019. No. 3. С. 77–88. DOI:10.30857/2617-0272.2019.3.8.
2. Krasniuk L. V., Hornyi P. V., Troyan O. M. Design of Modern Clothing Based on the Transformation of Natural Sources of Inspiration. *Art and Design*. 2024. No. 1. С. 20–33. DOI: <https://doi.org/10.30857/2617-0272.2024.1.2>.
3. Stoykova V., Ilieva Y., Zlatev Z. D. Application of Floral Elements in Textile Patterns for Contemporary Fashion. *ARTTE: Applied Researches in Technics, Technologies and Education*. 2023. Vol. 11 (2). P. 61–73. DOI:10.15547/artte.2023.02.001.
4. Fitri Qurratha Laila, Rahmanita Nofi, Aryadi Mirda. Feminine Romantic Style dengan Aplikasi Songket Balai Panjang Payakumbuh. *Style Journal of Fashion Design*. 2023. Vol. III. No. I. P. 8–19. DOI: 10.26887/style.v3i1.4752.
5. Rayalwar J., Mokanaasri E. The Artistry of Mirror Embellishments in Fashion. ShoahKosh. *Journal of Visual and Performing Arts*. 2024. 5(2). P. 282–296. DOI: 10.29121/shodhkosh.v5.i2.2024.1494.
6. Crepax R., Liu M. Affective Fashion Trends: Aesthetic and Digital Affects from Nostalgia to AR. *Fashion Theory*. 2024. No. 28(5–6). P. 839–865. <https://doi.org/10.1080/1362704X.2024.2389595>.

7. Чупріна Н. В. Сегментація ліній модного одягу в структурі індустрії моди. *Вісник Київського національного університету технологій та дизайну. Серія: Дизайн і дизайн-освіта*. 2014. № 1. С. 33–38.
8. Харченко А. В. Стильовий синтез як перспективний метод у формуванні сучасного жіночого образу. *Art and design*. 2020. No3. С. 111–122. DOI: 10.30857/2617-0272.2020.3.9.
9. Ніколаєва Т. В., Давиденко І. В., Ляпало І. О. Research of form, structure and colour of suit of the 50's of XX century, with a view to the development of collection of women's clothing. *Art and Design*. 2018. (2). 59–65. DOI: <https://doi.org/10.30857/2617-0272.2018.2.7>.
10. 9 ключових фактів із життя Жанни Ланвен. URL: <https://vogue.ua/article/fashion/persona/9-klyuchevykh-faktov-iz-zhizni-zhanny-lanven-13403.html>.
11. Ельза Скіапареллі — одна з найвидатніших кутюр'є, яка співпрацювала з Сальвадором Далі, одягала Марлен Дітріх і ворогувала з Коко Шанель. URL: <https://harpersbazaar.com.ua/fashion/collections/elza-skiaparelli-odna-z-nayvydatnishykh-kutyurye-yaka-spivpratsyuvala-z-salvadorom-dali-odyahala-marlen-ditrikh-i-vorohuvala-z-koko-shanel/>
12. Cristóbal Balenciaga. URL: <https://www.balenciaga.com/en-au/crist%C3%B3bal-3>.
13. ICONS: Madeleine Vionnet “The architect of fashion”. URL: <https://yolancris.com/icons-madeleine-vionnet/>
14. Triumph and Tragedy in Couture: The Story of Paul Poiret as Told by Vogue. URL: <https://www.vogue.com/article/triumph-and-tragedy-in-couture-the-story-of-paul-poiret-as-told-by-vogue>.
15. Christian Dior – Spring 1993 Couture. URL: <https://theoriginalsupermodels.com/post/745868105076637696>.
16. Dolce & Gabbana SPRING 1997 READY-TO-WEAR. URL: <https://www.vogue.com/fashion-shows/spring-1997-ready-to-wear/dolce-gabbana>.
17. Колекція Прада womenswear 1992 рік. URL: <https://www.prada.com/ww/en/pradasphere/fashion-shows/1992/ss-womenswear.html>.
18. Модна класика: Giorgio Armani осінь/зима 1992 року. URL: <https://www.lipstickalley.com/threads/fashion-classic-giorgio-armani-fall-winter-1992.4278244/>
19. Архів колекцій 90-х років: Chanel RTW F/W 1992 рік. URL: <https://www.bellazon.com/main/topic/1912-yasmeen-ghauri/page/95/>
20. Elie Saab Haute Couture SS25. URL: <https://eliesaab.com/pages/haute-couture-spring-summer-2025#behind-the-scenes>.
21. Gaurav Gupta. Across The Flame Paris Couture Week SS2025. URL: <https://shop.gauravguptastudio.com/collections/across-the-flame-paris-couture-week-spring-summer-2025>.
22. Valentino Vertigineux Haute Couture 2025. URL: <https://www.valentino.com/en-wx/v-universe/fashion-shows/haute-couture/valentino-vertigineux-haute-couture-2025>.
23. Jacquemus Spring 2026: Thank God I'm a Country Boy. URL: <https://wwd.com/runway/spring-2026/paris/jacquemus/review/>
24. Carolina Herrera Spring 2026: Madrid State of Mind. URL: <https://wwd.com/runway/spring-2026/new-york/carolina-herrera/review/>
25. Цей показ зворушив багатьох: у Мілані показали першу колекцію Emporio Armani після смерті модельєра. URL: <https://tsn.ua/lady/news/show-biznes/tsey-pokaz-zvorushyv-bahatyokh-u-milani-pokazaly-pershu-kolektsiiu-emporio-armani-pislia-smerti-modelyera-2921270.html>.